



Sarajevo, 21.07.2011. godine.

**Broj predmeta: Ž-SA-05-597/11**

Općina Maglaj  
Viteška 4  
74250 Maglaj

Ministarstvo za prostorno uređenje, saobraćaj i  
komunikacije i zaštitu okoline  
Kučukovići 2  
72000 Zenica

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove  
Kučukovići 2  
72000 Zenica

Predmet: Preporuka broj: P-119/11 u predmetu broj Ž-SA-05-397/11, a po žalbi Antunović Ive na nepostupanje organa Općine Maglaj po zahtjevima za obavljanje inspekcijskog nadzora.

## UVOD

Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija ombudsmena) zaprimila je dana 01.06.2011. godine žalbu Antunović Ive iz Maglaja, koju je uputio njegov punomoćnik advokat Edin Hrnjić iz Žepča, na rad organa Općine Maglaj.

U žalbi Antunović Ivo je naveo da je lice u poodmakloj životnoj dobi, da živi sam u stanu u Maglaju na adresi Aleja Ljiljana S-1 sprat I stan broj 1, te da mu je već duži period ugroženo njegova pravo na mirno uživanje doma zbog buke koju trpi.

Naime, u prizemlju zgrade u kojoj živi, odnosno neposredno ispod njega nalazi se trgovačka radnja, koji je za svoje potrebe na sjevernom zidu njegovog stana instalirala dva rashladna uređaja, a na zapadnom zidu agregat rashladnog uređaja. U toku rada navedenih uređaja dolazi do tog nivoa buke da nije u mogućnosti koristiti dvije prostorije svog stana.

U prilogu žalbe dostavljena je korespodencija koju je Antunović Ivo imao sa organima Općine Maglaj i Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove.

Obračanja naprijed navedenima nisu urodili plodom, naime Komisija za zaštitu ljudskih prava, predstavke i pritužbe građana Općine Maglaj je zaključkom broj: 02-05-1-SI/10 od dana 23.11.2010. godine uputila je Antunović Ivu na da se obrati građevinskoj inspekciji Zeničko-dobojskog kantona sa zahtjevom za izmještanje rashladnih uređaja koji je postavljen na zidu njegovog stana.

Nakon obraćanja Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove ZDK Antunović Ivo je zaprimio odgovor iste pod brojem: 18/14-03-23-32015-2/10 od dana 10.12.2010. godine u kojem je navedeno da Kantonalna građevinska inspekcija nije stvarno nadležna a u skladu sa odredbama Zakona o građenju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj: 01/05 i 02/08), te je upućen da se obrati građevinskoj i komunalnoj inspekciji općine Maglaj.

Nakon uvida u žalbu Institucija ombudsmena uputila je dana 08.06.2011. godine akt Općini Maglaj u kojem je zatraženo izjašnjenje po navodima žalbe Antunović Ive.

Dana 16.06.2011. godine Institucija ombudsmena zaprimila je izjašnjenje Službe za privredu, finansije i razvoj poduzetništva Općine Maglaj pod brojem: 04-20-1-2748/11 od dana 13.06.2011. godine, u kojem je između ostalog naveden postupak izdavanja odobrenja za obavljanje trgovinske djelatnosti privrednom subjektu koji obavlja trgovinsku djelatnost u prizemlju zgrade u kojoj živi Antunović Ivo i da je postavljanje i instaliranje rashladnih uređaja u nadležnosti građevinske inspekcije.

Isto tako, navedeno je da nakon formiranja Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Općina Maglaj je ukinula sve inspekcije osim Sanitarno komunalnog inspektora, a sve u cilju racionalizacije javne uprave, te iz tog razloga trenutno na nivou Općine nema građevinskog inspektora koji kontrolira postavljanja i rashladnih uređaja na vanjske zidove zgrada.

U naprijed navedenom izjašnjenju istaknuto je da su u više navrata upućivali stranku na kako oni ističe nadležnu Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove, te da je u interesu Općine rješenje ovog slučaja.

### **ZAPAŽANJA OMBUDSMENA**

Nakon uvida u spis i zaprimljeno izjašnjenje Ombudsmeni Bosne i Hercegovine izvršili su uvid u odredbe Zakona o građenju ZDK, s obzirom da je evidentno iz naprijed navedenog da isti ne tumače jednako Kantonalna uprava za inspekcijske poslove ZDK i Općina Maglaj.

U naprijed navedenom zakonu članovi 73. i 74. regulišu pitanja inspekcijskog nadzora, a koje prenosimo u cijelosti:

#### **Član 73.**

*"Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i drugih propisa te tehničkih normativa koji uređuju gradnju i rad učesnika u građenju, obavljaju kantonalni i općinski građevinski inspektori (u daljnjem tekstu: građevinski inspektori) svaki u okviru svoje nadležnosti.*

## Član 74.

*"Inspekcijski nadzor, prema ovom zakonu, nad građevinama u nadležnosti Ministarstva, odnosno građevinama za koje Ministarstvo izdaje urbanističke saglasnosti, odobrenja za građenje i odobrenja za upotrebu i odobrenja za rušenje, provodi građevinski inspektor u Upravi za inspekcijske poslove (u daljnjem tekstu; kantonalni građevinski inspektor).*

*Inspekcijski nadzor nad građevinama u nadležnosti općina provode općinski građevinski inspektori. ..."*

Uzimajući u obzir naprijed navedeno nesporno je da Općina Maglaj sukladno odredbama naprijed navedenog zakona mora postaviti građevinskog inspektora koji će vršiti inspekcijski nadzor u skladu sa odredbama naprijed navedenog zakona.

Ombudsmeni ne nalaze osnova za ukidanje građevinske inspekcije na nivou Općine Maglaj i ističu da je potrebno što prije istu uspostaviti, a u svrhu uspostave dobre uprave i vladavine prava.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine nakon uvida u spis moraju istaknuti jednu činjenicu koja im je privukla pažnju. Iz dokumentacije je evidentno da je Antunović Ivo podnosio zahtjeve da se izvrši inspekcijski nadzor u vezi buke koju proizvode postavljeni rahladni uređaji.

Općina Maglaj i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove ZDK njegove zahtjeve su tumačili u kontekstu vršenja inspekcijskog nadzora građevinske inspekcije, odnosno da li postoji odobrenje za postavljanje istih.

Želimo istaknuti da je takvo postupanje ispravno i da je to činjenica koju treba prvo provjeriti, ali da se prilikom postupanja po zahtjevu Antunović Ive ne treba ograničiti samo na tu činjenicu.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine su pri donošenju odluke po žalbi izvršili uvid u propise koji regulišu oblast zaštite okoliša i prostornog uređenja na nivou Zeničko-dobojskog kantona i moraju istaknuti da ovakav pristup dovodi u pitanje primjenu Zakona o zaštiti od buke ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 2/08).

Ne treba posebno isticati činjenicu da je moguće u praksi da objekat ili instalacija koja ima sve potrebne dozvole može emitovati nivo buke iznad graničnog nivoa.

Stoga, čak i ukoliko se utvrdi da postoje sve potrebne dozvole za određeni objekat ili instalaciju, neovisno od toga u slučajevima kada se građani žale na buku treba provesti inspekcijski postupak u kontekstu provjere nivoa buke.

Kao što je navedeno u članu Zakona o zaštiti od buke: *"Buka, u smislu ovog zakona, je svaki zvuk čiji nivo prekoračuje najviše dozvoljene nivoe propisane ovim ili drugim zakonima s obzirom na vrijeme i mjesto gdje nastaje u sredini u kojoj ljudi rade i borave."*

Isto tako, Ombudsmeni Bosne i Hercegovine moraju istaknuti još jednu činjenicu koja im je privukla pažnju, u članu 26. Zakona o zaštiti od buke, a koji reguliše nadzor nad primjenom zakona, navedeno je:

(1) "*Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona.*

(2) "*Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrše, u okviru svojih nadležnosti, nadležne kantonalne inspekcije Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i općinska komunalna inspekcija.*"....

S obzirom da je u izjašnjenju Općine Maglaj navedeno da su ukinute sve inspekcije, uključujući i građevinsku, osim sanitarno komunalne inspekcije ne postoji razlog zbog kojeg Općina Maglaj nije bila u mogućnosti izvršiti inspekcijski nadzor nivoa buke koji proizvode rashladni uređaji, s obzirom da ista ima komunalnu inspekciju.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine podsjećaju još jednom da se buka smatra štetnom imisijom i da su organi vlasti obavezni provoditi mjere za zaštitu građana od izloženosti istoj.

### **MIŠLJENJE OMBUDSMENA**

Nakon razmatranja naprijed navedenih činjenica Ombudsmeni Bosne i Hercegovine razmotrili su da li u konkretnom slučaju dolazi do povrede prava koja proizlaze iz člana 8. Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, a koji glasi:

(1) "*Svako ima pravo na poštivanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.*

(2) "*Javna vlast se ne miješa u vršenje ovog prava osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprečavanje nereda ili sprečavanje zločina radi zaštite zdravlja i morala, ili zaštite prava i sloboda drugih.*"

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine ovom prilikom podsjećaju na praksu Europskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine prema kojoj bitna svrha člana 8. Europske konvencije, odnosno da se pojedinci zaštite od proizvoljnog miješanja javnih vlasti, ne znači samo "puku obavezu države da se suzdrži od takvog miješanja"; uz ovu negativnu obavezu, mogu postojati i pozitivne obaveze, svojstvene djelotvornom poštivanju apelantovih prava zaštićenih ovim članom (presude Europskog suda za ljudska prava: *Pibernik protiv Hrvatske i Botta protiv Italije*).

U ovom konkretnom slučaju pozitivna obaveza odnosi se na uspostavu mehanizma efikasnog inspekcijskog nadzora po prijavama koji se odnose na štetne emisije koje građanin trpi u svom domu. Neuspostava efikasnog mehanizma inspekcijskog nadzora u ovom slučaju dovodi do povrede prava na dom, u kontekstu da vlasti onemogućavaju građaninu mehanizme zaštite njegovih prava.

Vlasti u Bosni i Hercegovini su obavezne uspostaviti efikasne mehanizme za zaštitu prava građana, te eventualna neusklađenost ili drukčija tumačenja propisa ne oslobađaju iste te obaveze. Nadalje, želimo istaknuti da činjenica da Općina

Maglaj u ovom trenutku nema građevinskog inspektora ne oslobađa istu da postupi po preciznom zahtjevu podnosioca žalbe.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine ne žele na bilo kakav način prejudicirati eventualni inspekcijski nalaz, ali još jednom ističu da nepostupanje po zahtjevu za isti je uskraćivanje prava i sukladno tome predstavlja kršenje istih.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine uzimajući u obzir odredbe Zakona o ombudsmenu za ljudska prava, u kojima je između ostalog navedeno da Institucija ombudsmena promoviše dobru upravu i vladavinu prava odlučili su da je potrebno uputiti preporuku, a u svrhu prestanka kršenja prava do kojih dolazi u ovom slučaju.

### PREPORUKA

- 1) Da Općina Maglaj pokrene postupak izbora prijema građevinskog inspektora,
- 2) Da Općina Maglaj postupi po zahtjevu Antunović Ive,
- 3) Da Ministarstvo za prostorno uređenje, saobraćaj i komunikacije i zaštitu okoline i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove ocijene potrebu održavanja seminara ili drugih vidova edukacije za službenike općina sa područja Zeničko-dobojskog kantona, a u kontekstu jasnog definisanja nadležnosti istih i efikasnijeg inspekcijskog nadzora.

Naprijed navedeni su obavezni da u roku od 30 dana od dana prijema preporuke obavijeste Instituciju ombudsmena o poduzetim mjerama.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine



Nives Jukić

Ljubomir Sandić

Jasminka Džumhur

Dostaviti:

- naslovu
- u spis
- podnosiocu žalbe